

Handläggare
Jimmy Karlsson
planerare
Kommunledningsförvaltningen
0140-68 168

Mottagare
Kommunstyrelsen

jimmy.karlsson@tranås.se

Svar på medborgarförslag om gratis busskort till elever i årskurs 6 i skolor utanför Tranås tätort

Förvaltningens förslag till beslut

att avslå medborgarförslaget med hänvisning till befintligt utbud och regler för kollektivtrafik.

Sammanfattning

En kommuninvånare föreslår i ett medborgarförslag att elever i åk 6 utanför tätorten ska få gratis busskort då de inte har samma möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som de som bor i tätorten. Det skulle i praktiken innebära att Tranås kommun köper in och delar ut busskort från Jönköpings länstrafik till de som omfattas av förslaget. Kostnaden för ett månadskort barn/ungdom är i dag 215 kr.

Viktiga frågeställningar för att kunna tillgodose förslaget är dels den geografiska avgränsningen och dels hur det befintliga trafikutbudet kan användas för att uppfylla syftet. En lämplig geografisk avgränsning som upplevs konsekvent bedöms möjlig att åstadkomma och kostnaderna för ett antal månadskort är inte betydande. Begränsningen ligger huvudsakligen i reglerna för vilka som omfattas av den anropsstyrda närtrafiken vilket skulle exkludera flertalet boende i Linderås, Gripenberg och Sommen med ett avstånd under 1 km till busshållplats samtidigt som busstrafiken på flertalet linjer är begränsad eller obefintlig på kvällar och helger.

Med hänsyn tagen till befintligt utbud och regler för kollektivtrafik föreslås därför att medborgarförslaget avslås.

Beskrivning av ärendet

En kommuninvånare föreslår i ett medborgarförslag att elever i åk 6 utanför tätorten ska få gratis busskort med hänvisning till att de inte har samma möjligheter att delta i fritidsaktiviteter som de som bor i tätorten. Det skulle i praktiken innebära att Tranås kommun köper in och delar ut busskort från Jönköpings länstrafik till dem som omfattas av förslaget.

En första frågeställning är den geografiska avgränsningen och vad som avses med landsbygd. Exempelvis definieras Sommen, Gripenberg, Norraby och Hätte-Sandvik i dag som tätorter. Att avgränsa de gratis busskortet till de elever i åk 6 som i dag omfattas av skolskjuts är heller inte optimalt utifrån syftet då det bor åk 6-elever i de mindre tätorterna som inte har rätt till skolskjuts. En lämplig avgränsning skulle därför kunna vara samtliga åk 6-elever som omfattas av skolskjuts samt de som inte har skolskjuts men går på någon av skolorna i Sommen, Gripenberg, Linderås eller Adelöv. Administrativt skulle detta sannolikt kunna hanteras av barn- och utbildningsförvaltningen.

En andra, och mer komplex, frågeställning är kopplat till trafikutbudet. För att skapa den tillgänglighet som är syftet med förslaget krävs en kombination av linjetrafik och anropsstyrd närtrafik. Ett månadskort barn/ungdom kostar i dag 215 kr och får även användas för att betala anropsstyrd trafik. Problemet som uppstår är emellertid att flertalet boende i Linderås, Gripenberg eller Sommens samhälle inte har rätt till anropsstyrd närtrafik då de har ett avstånd mindre än 1 km från busshållplats samtidigt som linjetrafiken är begränsad på kvällar och helger.

Information om reglerna för närtrafik och kartsök för adresser som kan ha rätt till närtrafik finns på Jönköpings länstrafiks hemsida <https://www.jlt.se/res-med-oss/serviceresor/nartrafik/>

Sammantaget bedöms därför ett genomförande av förslaget få mycket begränsad effekt. En konsekvent geografisk avgränsning är möjlig och kostnaderna för ett antal busskort är i sammanhanget inte betydande. Men nuvarande trafikutbud förutsätter närtrafik för att uppnå tillgänglighet under de mest aktuella tiderna, det vill säga efter skolans slut och på helger, och flertalet i de mindre tätorterna har i dag inte rätt till närtrafik.

Samråd

Avstämning har gjorts med barn- och utbildningsförvaltningen som kan tänkas bistå administrativt samt med Jönköpings länstrafik som konstaterar att motsvarande det som föreslås i medborgarförslaget inte finns i någon annan kommun i länet.

Ekonomi

Ett månadskort för barn/ungdom kostar 215 kr och ett överslag ger att ett 40-tal åk 6-elever skulle kunna uppfylla de kriterier som ovan föreslagits.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande kommunledningsförvaltningen 2024-02-20
Protokoll kommunfullmäktige 2024-01-15 § 12

Medborgarförslag
Informationsfolder om närtrafik

Beslutet skickas till

Diariet
Förslagsställare

Kommunledningsförvaltningen

Pär Thudeen
Kommundirektör

Tom Å Johannesen
Tillväxtchef